

Astăzi, Duminică, 22 Decembrie, 2024

†) Sf. Ier. Petru Movilă, mitropolitul Kievului

Sf. Mare Mc. Anastasia

Duminica dinaintea Nașterii Domnului

(a Sf. Părinți după trup ai Domnului)

Evrei 11

⁹ Prin credință a locuit el vremelnic în ținutul făgăduinței ca'ntr'un ținut străin, trăind în corturi cu Isaac și cu Iacob, cei împreună-moștenitori ai aceleiași făgăduințe;

¹⁰ fiindcă el aștepta cetatea care are temelii, al cărei izvoditor și ziditor¹ este Dumnezeu.

[...]

³² Și ce să mai zic? Că timpul nu-mi va ajunge să vorbesc cu de-amă-nuntul de Ghedeon, de Barac, de Samson, de Ieftae, de David, de Samuel și de profeți,

³³ care prin credință au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințe, au astupat gurile leilor,

³⁴ au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul săbiei, s'au întărit din propria lor slăbiciune, s'au făcut puternici în războaie, năvălirile

¹ Izvoditor și ziditor: totodată arhitect și constructor.

vrăjmașilor le-au preschimbat în fugă,

³⁵ femei care și-au luat morții în-viați; iar alții au fost chinuiți, nevrând să primească eliberarea, pentru a-și dobândi una mai bună, învierea²;

³⁶ iar alții au suferit batjocoriri și bice, și chiar lanțuri și'nchisoare,

³⁷ au fost uciși cu pietre, sfârtecați, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie și'n piei de capră, strâmtorați, necăjiți, înjosiți,

³⁸ – ei, de care lumea nu era vrednică! – rătăcind în pustii, în munți, în peșteri și'n crăpăturile pământului.

³⁹ Și toți aceștia, deși primiseră bună mărturie pe temeiul credinței lor, n'au primit roadele făgăduinței³;

² Literal: o înviere mai bună.

³ În toată enumerarea de mai sus s'a observat izbitorul contrast dintre ceea ce li se făgăduise dreptilor și ceea ce au primit ei în realitate. Convingere care va fi temelia martirajului și nevoințelor

40 pentru că Dumnezeu prevăzuse pentru noi ceva mai bun, așa ca ei să nu ajungă fără noi la desăvârșire⁴.

Matei 1

¹ Cartea nașterii⁵ lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

² Avraam i-a dat naștere lui Isaac; Isaac i-a dat naștere lui Iacob; Iacob le-a dat naștere lui Iuda și fraților lui;

³ Iuda le-a dat naștere, din Tamar, lui Fares și lui Zara; Fares i-a dat naștere lui Hețron; Hețron i-a dat naștere lui Aram;

⁴ Aram i-a dat naștere lui Aminadab; Aminadab i-a dat naștere lui Naason; Naason i-a dat naștere lui Salmon;

⁵ Salmon i-a dat naștere, din Rahab, lui Booz; Booz i-a dat naștere, din Rut, lui Obed; Obed i-a dat naștere lui Iesei;

⁶ Iesei i-a dat naștere lui David, regele; David i-a dat naștere lui Solomon, din femeia lui Urie;

creștine.

⁴ Aceeași idee la Flp 3, 12.

⁵ În textul de față, cuvântul grecesc *gènesis* înseamnă și arbore genealogic, și naștere. Capitolul le cuprinde pe amândouă, dar centrul narației este nașterea lui Hristos.

⁷ Solomon i-a dat naștere lui Roboam; Roboam i-a dat naștere lui Abia; Abia i-a dat naștere lui Asa;

⁸ Asa i-a dat naștere lui Iosafat; Iosafat i-a dat naștere lui Ioram; Ioram i-a dat naștere lui Ozia;

⁹ Ozia i-a dat naștere lui Iotam; Iotam i-a dat naștere lui Ahaz; Ahaz i-a dat naștere lui Iezechia;

¹⁰ Iezechia i-a dat naștere lui Manase; Manase i-a dat naștere lui Amon; Amon i-a dat naștere lui Iosia;

¹¹ Iosia le-a dat naștere lui Iehonia și fraților lui, la strămutarea în Babilon.

¹² După strămutarea în Babilon, Iehonia i-a dat naștere lui Salatiel; Salatiel i-a dat naștere lui Zorobabel;

¹³ Zorobabel i-a dat naștere lui Abiud; Abiud i-a dat naștere lui Eliachim; Eliachim i-a dat naștere lui Azor;

¹⁴ Azor i-a dat naștere lui Sadoc; Sadoc i-a dat naștere lui Ahim; Ahim i-a dat naștere lui Eliud;

¹⁵ Eliud i-a dat naștere lui Eleazar; Eleazar i-a dat naștere lui Matan; Matan i-a dat naștere lui Iacob;

¹⁶ Iacob i-a dat naștere lui Iosif, bărbatul⁶ Mariei, cea din care S'a

⁶ Soț legal, menit s'o reprezinte atât

născut Iisus, Ce Se cheamă Hris-tos.

¹⁷ Așadar, întru totul, de la Avra-am până la David sunt paisprezece neamuri; de la David până la stră-mutarea în Babilon sunt paispre-zece neamuri⁷; iar de la strămu-tarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri.

¹⁸ Dar⁸ nașterea lui Iisus Hristos, astfel a fost: Fiind Maria, mama Sa, logodită cu Iosif, mai înainte de a fi ei laolaltă ea s'a aflat pe sine având în pântece de la Duhul Sfânt.

¹⁹ Iar Iosif, bărbatul ei, drept fi-ind⁹ și nevrând s'o dea el în vileag, a vrut s'o lase pe ascuns.

²⁰ Și cugetând el acestea, iată în-gerul Domnului i s'a arătat în vis,

pe ea cât și pe Fiul ei în fața autorităților și a societății.

⁷ Generații.

⁸ Acest episod se deschide prin par-ticula adversativă *dè* = dar, adică: spre deosebire de ceea ce (sau de cum) a fost înainte. Este folosită și la FA 5, 1 spre a marca incorectitudinea soților Anania și Safira în contrast cu cinstea totală a lui Barnaba. În cazul de față, intenția Evan-ghelistului este aceea de a demonstra că dacă strămoșii după trup ai lui Iisus s'au născut în chip firesc, nașterea Sa a avut un caracter suprafiresc, așa cum e istorisită mai jos.

⁹ Cu respectul legilor și al adevărului; inocent.

grăind: „Iosife, fiul lui David, nu te teme s'o iei pe Maria drept femeia ta¹⁰, fiindcă ceea ce s'a zămislit într'înșea este de la Duhul Sfânt;

²¹ ea va naște Fiu, Căruia tu Îi vei pune numele Iisus, căci El va mântui pe poporul Său de păcatele lor^{11b}”.

²² Iar acestea toate s'au făcut ca să se plinească ceea ce s'a spus de Domnul prin profetul ce zice:

²³ **Iată, Fecioara va purta în pântece și va naște Fiu și-L vor chema cu numele de Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu.**

²⁴ Și trezindu-se Iosif din somn, a făcut așa cum i-a poruncit îngerul Domnului și a luat-o la sine pe femeia sa.

²⁵ Și nu a cunoscut-o până ce ea L-a născut pe Fiul ei¹². Și I-au pus

¹⁰ La Evrei, logodna nu era o simplă promisiune, ci un legământ sacru, cu putere legală.

¹¹ Numele Iisus înseamnă „Domnul este (Cel ce dă) mântuirea”.

¹² În limbajul biblic: a cunoaște (o femeie): a avea legături trupești (cu ea). Evanghelistul e preocupat aici **numai** de faptul că Iisus S'a născut din Fecioară (prin zămisirea de la Duhul Sfânt). Textul de față nu atestă în mod explicit pururea-fecioria Mariei, așa cum ea reiese din restul Evangheliilor și din tradiția Bisericii, dar nici nu o infirmă. Adverbul-prepoziție *héos* = până, până ce, până când, are și semnificația de

continuitate, perpetuitate (Bailly). Verbul care o precede, **ouk egínosken** = nu a cunoscut-o (redat în limbile moderne prin perfectul compus), este în original imperfectul durabil (Osty), adică exprimă o acțiune care nu se termină, care nu are un capăt. Compară pe **héos** de aici cu cel din 2 Rg 6, 23: [Micol] „n’a avut copii **până** în ziua morții ei”; Ps 109, 1: „Șezi de-a dreapta Mea **până** ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale”; Mt 28, 20: „Iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, **până** la sfârșitul veacului”; Lc 2, 37: [Proorocița Ana] „văduvă **până** la optzeci și patru de ani”. În toate cazurile, **héos** nu semnifică un capăt al acțiunii sau situației care-l angajează (că adică Micol ar fi avut copii după moarte, că Fiul n’ar mai fi șezut de-a dreapta Tatălui după înfrângerea vrăjmașilor, că Iisus n’ar mai fi cu apostolii după sfârșitul veacului, că proorocița Ana s’ar fi recăsătorit după vârsta de 84 de ani), de unde rezultă fără echivoc că textul de față nu implică o legătură maritală între Iosif și Maria, nici înainte și nici după nașterea lui Iisus.

¹³ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania